

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 5/3

2013 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у квітні 2013 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси та неопублікованими документами)

В Україні

У рамках проведення Днів культури Республіки Казахстан в Україні 30 квітня у Будинку Митрополита Національного заповідника „Софія Київська” відбулося підписання Міністром культури України Л. Новохатьком та Міністром культури та інформації Республіки Казахстан Кул-Мухаммедом Мухтаром Абрарули Протоколу намірів щодо спільного українсько-казахстанського відзначення 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка в рамках Днів культури України в Казахстані, що відбуватимуться в 2014 році. Протоколом намірів передбачено встановлення пам’ятника Т. Г. Шевченку в м. Астана та проведення Днів українського кіно в кінотеатрах мм. Астана і Алмати з демонстрацією документальних і художніх фільмів про життя і діяльність Великого Кобзаря.

Голова Верховної Ради України В. Рибак провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Індія в Україні Радживом К. Чандером. Обговорено питання двосторонньої співпраці у культурно-гуманітарній сфері та заплановано проведення у 2013–2014 рр. Днів української культури в Індії та Днів індійської культури в Україні.

Важливою складовою зміцнення культурних зв’язків між Україною та зарубіжними країнами є постійні контакти керівництва галузі культури з представниками посольств країн, акредитованих в нашій державі. Так, Міністр культури України Л. Новохатько 5 квітня мав зустріч з Директором Французького Інституту в Парижі К. Даркосом та Надзвичайним і Повноважним Послом Фран-

ції в Україні А. Ремі. Під час перемовин К. Даркос наголосив на необхідності створення нових культурних проектів, зокрема, відкриття виставки про Одесу в „Музеї цивілізацій Європи та Середземномор'я” у м. Марсель (Франція), що допоможе обом країнам не зупинятися на досягнутому та покращити культурні взаємини між містами-побратимами України та Франції.

У свою чергу, інтеграції України в європейський культурний простір також слугуватимуть проведені у Міністерстві культури України зустрічі Першого заступника Міністра культури України Т. Кохана з Надзвичайним і Повноважним Послом Держави Кувейт в Україні Ю. Хусейном Аль-Габанді, де було обговорено питання активізації українсько-кувейтського співробітництва в галузі культури, а також з Головою Державного комітету Азербайджанської Республіки по роботі з релігійними об'єднаннями Е. Іскендеровим. Під час зустрічі вирішено широке коло питань щодо можливих шляхів співпраці Міністерства культури України та Державного комітету Азербайджанської Республіки по роботі з релігійними об'єднаннями в галузі забезпечення свободи совісті та віросповідання.

Питання культурного співробітництва, перспективи та шляхи подальшого його розвитку було також розглянуто на зустрічах Першого заступника Міністра культури України Т. Кохана з Тимчасовим Повіреном у справах Грузії в Україні З. Топурією та з Радником-Посланником Посольства Республіки Казахстан в Україні А. Оспановим.

Патріарх Святого Граду Єрусалиму та всієї Палестини Блаженний Феофіл, голова Державного комітету по роботі з релігійними об'єднаннями (Азербайджанська Республіка) Е. Іскендеров взяли участь у конференції на тему „Релігія та її значення у політиці для сучасної держави та влади”, що проходила у рамках Міжнародного конфесійного форуму в Києві. Учасники зібрання обговорили актуальні питання ролі віри і релігії в реаліях сучасного світу.

У Києві, на вулиці Глибочицькій, поблизу Посольства Азербайджанської Республіки в Україні, відкрили парк імені колишнього президента цієї держави Г. Алієва. Святкову стрічку перерізали голова Київської міської державної адміністрації О. Попов, президент „SOCAR” Р. Абдулаєв, Надзвичайний і Повноважний Посол Азербайджанської Республіки в Україні Е. Я. оглу Мадатлі. Парк зводила азербайджанська державна нафтова компанія „SOCAR” в Україні. Центральна композиція парку – єдина в світі копія килима „Шейх Сафі” (восьмого чуда світу) викладена з муранського скла та кераміки. В парку висаджено магнолії, клени, тиси, айва, барбарис. На схилі з квітів викладено карту Азербайджану.

12 квітня Київ відвідала заступник Державного секретаря США Т. Д. Со-
неншайн з метою ознайомлення зі станом виконання робіт за проектом „Робо-
та, спрямована на збереження колекції автентичних мозаїк XII ст. Михайлівсь-
кого Золотоверхого собору”, які тут зберігаються. Цей проект переміг у
міжнародному конкурсі та виграв грант Американського посольського фонду зі
збереження культурної спадщини на його реалізацію.

За кордоном

З 14 по 16 квітня Міністр культури України Л. Новохатько перебував у
Москві (РФ), де взяв участь у заходах у рамках X Конференції міністрів куль-
тури країн – членів Ради Європи на тему: „Управління культурою – сприяння
доступу до культури”. Виступаючи на сесійному засіданні форуму, Міністр на-
голосив на необхідності збереження культурного різноманіття Європи та акти-
візації культурних контактів між народами, підкреслив важливість об’єднання
зусиль у святкуванні ювілеїв видатних діячів національних культур і закликав
міністрів культури європейських країн долучитися до святкування 200-річчя від
дня народження Т. Г. Шевченка у 2014 році. Крім того, учасники конференції
під час заходу взяли участь в обговоренні питань міжкультурної взаємодії, роз-
витку культурного життя в умовах світових соціальних та економічних змін, а
також інноваційні підходи до управління культурою.

Заступник Міністра культури України В. Балорко взяв участь у засіданні
Спільної міжурядової українсько-таджицької комісії з питань економічного
співробітництва, що проходила на початку квітня в Душанбе (Республіка Тад-
жикістан).

Нагороди

В Україні

Президент України В. Янукович своїм Указом присвоїв почесне звання
народного артиста України російському поету-пісняру І. Резнику – „за вагомий
особистий внесок у зміцнення культурно-творчих зв’язків між Україною та Ро-
сійською Федерацією, багаторічну плідну творчу діяльність і високу професій-
ну майстерність”.

Дні культури

В Україні

Відбулися Дні культури Республіка Казахстан в Україні. Після підписан-
ня разом з Міністром культури України Л. Новохатьком Протоколу намірів що-

до спільного святкування 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка Міністр культури Казахстану Кул-Мухаммед Мухтар Абрарули запросив усіх присутніх на урочистий концерт у Київському національному академічному театрі оперети з нагоди відкриття Днів культури Республіки Казахстан в Україні. В концерті взяли участь Казахстанський Державний академічний оркестр народних інструментів ім. Курмангази, балетна труппа Національного театру опери та балету ім. К. Байсеїтової та солісти казахстанських театрів.

За підтримки Посольства Республіки Азербайджан в Україні, Міністерства культури України, Спілки композиторів Азербайджану, Азербайджанського культурного центру ім. М. Магомаєва, Всеукраїнської громадської організації „Об'єднана діаспора азербайджанців України” у концертному залі Національної спілки композиторів України відбулися „Дні азербайджанської музики”. Київ відвідала велика делегація композиторів і музикознавців на чолі з головою Спілки композиторів Азербайджану, композиторкою Франгіз Алі-заде, а також виконавці, які грають на доволі маловідомих у нас народних азербайджанських музичних інструментах – тарі, сазі, каноні та команчі. Зокрема, Ч. Муталлібова (канон) виконала „Візерунки” Д. Дадашева, а С. Паша-заде (тар) у супроводі оркестру зіграв „Казочки” Ф. Алі-заде. А найголовнішою подією заходу стала програма, що була представлена у Колонному залі ім. М. Лисенка Національної філармонії України. Концерт відкрила симфонічна фреска С. Фараджева „Кьороглу”. Уперше українські слухачі почули прекрасні твори, а саме композицію „Where are you, Odyses?” Д. Аббасова та „Азербайджанський танок” М. Мірзоева, солістами виступили – Г. Аббасов (тенор), Б. Півненко (скрипка) Ч. Муталлібова (канон) – цей твір завершив програму вечора.

За кордоном

17 квітня в бейрутському театрі танцю „Каракалла” відбулося офіційне відкриття Днів культури України в Ліванській Республіці. На церемонії відкриття з вітальним словом виступили помічник Міністра культури Лівану М. де Шадеревян, Перший заступник міністра культури України Т. Кохан та Посол України в Ліванській Республіці В. Коваль. Захід розпочався виступом артистів Національного заслуженого академічного українського народного хору України ім. Г. Верьовки та балетної групи Національного академічного театру опери та балету України ім. Т. Шевченка. Ліванська громадськість ознайомила також з фотовиставкою „Україна сьогодні”, яка представила глядачам кращі роботи українських фотохудожників. Серед присутніх на концерті були представники керівництва країни, члени уряду, депутати парламенту

Лівану, діячі науки та культури, бізнесмени, генералітет, духовенство, представники української громади в Лівані.

Конкурси

В Україні

На відзначення 125-річчя з дня народження піаніста і педагога Г. Нейгауза у Кіровограді з 11 по 14 квітня відбулася низка святкових заходів, в яких взяли участь шанувальники музичного мистецтва. Зокрема, Міжнародна науково-практична конференція „Г. Г. Нейгауз в контексті світового виконавського мистецтва”, яка проходила в актовому залі Кіровоградської музичної школи № 1 ім. Г. Г. Нейгауза. Для виступу з доповіддю було запрошено Г. Кротес – доктора філософії, викладача Королівського університету із Великобританії. Відбулася творча зустріч з онуком Г. Нейгауза – президентом Всеізраїльського музичного центру „Neuhaus”, публіцистом, піаністом Г. С. Нейгаузом у концертній залі Кіровоградського музичного училища, майстер-клас народної артистки РФ, професора Московської державної консерваторії ім. П. І. Чайковського, учениці Г. Нейгауза М. Федорової. У концертній залі Кіровоградського музичного училища пройшов Міжнародний конкурс молодих піаністів пам’яті Г. Нейгауза за участю конкурсантів з РФ, Молдови та Сербії. У II категорії (учасники від 10 до 14 років) перше місце виборола Й. Йованович (Сербія), а в III категорії (учасники від 15 до 19 років) друге місце завоювали Н. Стойкович та А. Мехмедович (обидва з Сербії).

З 17 до 25 квітня у Колонному залі ім. М. Лисенка Національної філармонії України тривав X Міжнародний конкурс молодих піаністів пам’яті В. Горовиця. Цьогоріч виняткове уміння виконання класичних творів демонстрували 83 юних піаністи з України, Австралії, Білорусі, Великої Британії, Грузії, Канади, Китаю, Молдови, Росії, Туреччини, Швейцарії та Японії. Журі конкурсу очолив В. Козлов (Україна), професор Національної музичної академії України ім. П. Чайковського, серед інших експертів – С. Почекін (Іспанія), П. Вольпі (Італія), Е. Колодін (Німеччина), В. Расулова-Сук (США), П. Галле (Франція). У результаті змагань було визначено переможців у чотирьох номінаціях групи „Горовиць-Дебют”: „А”, „В”, „С” та „D” і в молодшій групі. У групі „Горовиць-Дебют” переможницею в номінаціях „А”, „В” та „D” стала восьмирічна японка Окуї Шію. Лі Шуан Герн із Австралії виборола II премію в номінаціях „А”, „В” та „С”. Конкурсантка Ліана Ча Вея (КНР) отримала спеціальний приз журі. У молодшій групі володарем I премії став Чень Сюехун (КНР), II премії – Т. С. Юнь (Канада), IV премії – О. Малофєєв (РФ).

У Чернівцях 89 учасників з України, Республіки Білорусь, Болгарії та РФ взяли участь в V Міжнародному конкурсі юних виконавців на духових та ударних інструментах „Сурми Буковини”, заснованого з метою виявлення музично-обдарованої молоді, сприяння розкриттю її творчої індивідуальності, підвищення виконавського рівня, обміну досвідом гри на духових інструментах. Зокрема, у середній віковій категорії, номінації „флейта” II премію отримали П. Попова (Мінська гімназія-коледж ім. І. Ахремчика, Республіка Білорусь) та А. Шабронова (Мінський державний музичний коледж, Республіка Білорусь); у старшій віковій групі у номінації „флейта” II премію – Я. Олехнович (Мінська гімназія-коледж ім. І. Ахремчика, Республіка Білорусь); у номінації „кларнет” III премію отримала – В. Безднікова (Білоруська державна академія музики); у номінації „гобой” I премію – М. Бабеева (Білгородська державна академія музики, РФ), а III премію – П. Радевич (Мінський державний музичний коледж ім. М. Глінки, Республіка Білорусь).

З 8 по 15 квітня у Донецьку проходив VII Міжнародний конкурс молодих піаністів на батьківщині С. Прокоф'єва. У музичному змаганні брали участь 35 учасників з різних куточків України, Росії, Білорусі та Китаю. У складі журі: М. Александров (голова журі, РФ), заслужений діяч мистецтв РФ, заслужений діяч мистецтв Республіки Польща, заслужений діяч мистецтв Республіки Північна Осетія-Аланія, володар титулу „Людина року 2006”, директор і художній керівник Товариства імені Ф. Шопена в Москві; Я. Касман (США) – лауреат міжнародних конкурсів, професор фортепіано і артист-резидент в Алабамському університеті в Бірмінгемі (США); Е. Осинська (Польща) – лауреат міжнародних конкурсів в Італії та в Іспанії; М. Шаламов (Німеччина) – дипломант міжнародних конкурсів, член правління Міжнародного товариства підтримки молодих музикантів В. Крайнева в м. Ганновер (Німеччина). У молодшій віковій категорії другу премію отримав С. Гринкевич (Республіка Білорусь), третю – К. Тахтай (РФ). У старшій віковій категорії першої премії і звання лауреата було удостоєно Д. Лінника (Республіка Білорусь), третю премію було присуджено М. Колосовій (РФ). Дипломантами конкурсу стали Д. Є-Цзи У (Канада–Китай), О. Дудін (РФ) і П. Уваркіна (РФ).

Конкурсанти з Білорусі, РФ, України взяли участь у II Міжнародному конкурсі вокальної та диригентсько-хорової майстерності „Viva La Voce”, який проходив з 18 по 20 квітня у концертній залі Луганської державної академії культури і мистецтв. Зокрема, лауреатами II ступеня у номінації „Академічний вокал” стали – М. Малахова, Белгородський державний інститут мистецтв і культури (РФ). У складі журі номінації „Академічний вокал”: Є. Григор'єв - голо-

ва журі, народний артист РФ, професор, завідувач кафедри сольного вокалу Белгородського державного інституту мистецтв і культури, соліст Белгородської державної філармонії; С. Шилова – солістка Великого театру (РФ) та ін. Лауреатами II ступеня номінації „Хорове диригування” стали: А. Оганисян (Астраханський музичний коледж ім. М. П. Мусоргського, РФ), І. Панфілова (Коледж імені Гнесіних Російської академії музики імені Гнесіних, РФ) і Г. Макаревич, (Брестський державний музичний коледж ім. Г. Ширми, Білорусь). Серед журі номінації „Хорове диригування”: С. Герасимович – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хорового диригування Білоруської державної академії музики; О. Головін – заслужений працівник культури РФ, доцент, завідувач кафедри диригування Белгородського державного інституту мистецтв і культури.

Виконавці із України, Росії, Білорусі, країн Балтії, Китаю, Південної Кореї взяли участь у II Міжнародному інструментальному конкурсі Є. Станковича, що проходив із 22 по 30 квітня у Києві. Конкурс проводився в таких номінаціях: фортепіано, струнні, народні, духові та ударні інструменти, а також оркестри та ансамблі – камерні, струнні, фортепіанні.

Представники з РФ, Румунії, Австрії, Азербайджану, Великої Британії, Еквадору, Ізраїлю, США, Фінляндії, Франції, Швеції, Японії взяли участь у Міжнародному фестивалі сучасного мистецтва „Два дні й дві ночі нової музики”, що проходив в Одеській обласній філармонії.

За кордоном

Солісти сумського Палацу культури „Хімік” Т. Борисенко і М. Маргарян привезли з Мінська Гран-прі VI Міжнародного конкурсу дуетів „Пісні, які нас об’єднують”.

У Москві (РФ) на Міжнародному конкурсі фантастичного оповідання „Якщо сьогодні – завтра”, перше місце присудили письменникові І. Вересневу з Донецька за оповідання „Модератор реальності”. Окрім того, спеціальну премію журналу „Наука і життя” отримав письменник М. Немитов із Сімферополя за оповідання „Зірка над колодязем”, а премію імені Жюльє Верна Посольства Республіки Франції в РФ здобув твір „Зворотної сили не має” С. Чебаненка з Луганська. Загалом до участі в конкурсі допустили 271 оповідання авторів із Росії, України, Білорусі, США, Німеччини, Ізраїлю та інших країн. За підсумками конкурсу буде видано збірник фантастичних оповідань. Також твори опублікують на сторінках журналу „Наука і життя”. Конкурс був ініційований журналами „Наука і життя” та „Природа”, Російською академією наук, Посольст-

вом Республіки Франції в РФ, технологічною фірмою „IBS” і російським видавництвом „Октопус”. Участь у конкурсі брали твори, пов’язані з такими технологічними сферами: комп’ютерні системи та мережі, штучний інтелект і робототехніка, альтернативні джерела енергії, біотехнології та біоінформатика, нанотехнології, нейротехнології в медицині.

Фестивалі

В Україні

Протягом квітня в Україні проходив X ювілейний фестиваль „Французька весна в Україні”, організований Посольством Франції в Україні, Французьким інститутом та „Альянс Франсез” в Україні. Захід охопив такі міста як Київ, Дніпропетровськ, Донецьк, Львів, Одеса та Харків. Відкриття фестивалю відбулося 3 квітня на території Національного ботанічного саду ім. М. Гришка Національної академії наук України в м. Києві фантастичною виставою „Вогні” від компанії „La Mashine” (вуличне дійство наповнене піротехнічними ефектами та вогняними інсталяціями), а завершилося – 28 квітня у м. Одесі.

Як завжди, програма „Французької весни в Україні” була насиченою. Французьке кіно було представлено двома проектами – „Панорама французького кіно: допрем’єрні покази” та „Довгі ночі короткого метра”. В програмі допрем’єрних показів стрічки: „Мебіус” (реж. Е. Рошан), анімаційна історія „Ернест і Селестіна” (реж. С. Об’є), „У будинку” (реж. Ф. Озон), „Смак іржі та кістки” (реж. Ж. Одіяр), „Не турбувати” (реж. І. Атгаль) та ін. За підтримки агенства „Unifrance” „Довгі ночі короткого метра” цього року представили фантастичні драми, сентиментальні комедії, анімаційні фільми, міфологічні історії, мюзикли. Всі фільми програми фестивалю були нагороджені або брали участь у найпрестижніших французьких та міжнародних кінофестивалях: у Каннах, Клермон-Феррані, Берліні, Нью-Йорку, Торонто. Також відбувся кіноконцерт „Жорж Мельєс”, присвячений культовій персоні світового кінематографа Ж. Мольєсу, який зняв 520 фільмів за період з 1896 по 1913 рр.

Українським глядачам показали спектаклі французькою мовою з українським перекладом: „Жити” , „Обережно: крихке” від реж. В. Гійома і колективу „ITPer”, авангардну хореографічну постановку „Тигр, тигр, багряне світло ” від компанії „Kubilai Khan Investigations”, „Крик півня!” від компанії „La Raiemanta”. 5 квітня у приміщенні Київського академічного Молодого театру по закінченні вистави „Маленькі подружні злочини” за твором французького письменника, драматурга та режисера Е.-Е. Шмітта у виконанні „Roseau Theatre” Перший заступник Міністра культури Т. Кохан вручив Е.-Е. Шмітту

почесну відзнаку Міністерства культури України „За досягнення в розвитку культури і мистецтв”. Також виставу відвідали Надзвичайний і Повноважний Посол Франції А. Ремі, Директор Французького Інституту в Парижі К. Даркос та чисельні поціновувачі творчості автора.

У рамках літературної програми відбулася зустріч з письменником Е.-Е. Шміттом.

Сучасне образотворче мистецтво було представлено серією робіт французьких художників: виставка „Миттєвості життя” художників групи Garance, вернісаж робіт французького майстра єврейського походження, представника „Паризької школи” Я. Шапіро „Київ – Париж”, „Зірки між небом і землею” – добірка фотографій світових знаменитостей світу кіно та естради з архівів авіакомпанії „AirFrance”, фотографії робіт художника-мураліста Ж. Маллана – виставка „Extramuros”, колективна міжнародна виставка „Меморія”, присвячена 100-річчю створення „Чорного квадрата” К. Малевича.

Кращі європейські українські майстри взяли участь у I Міжнародному фестивалі сучасної академічної музики „Khar'kiv contemporary” ,що проходив з 21 до 27 квітня у Харківській обласній філармонії. У програмі заходу, зокрема, концерт бельгійського кларнетиста С. Вермеєрша та виступ австрійського ансамблю „Ensemble Reconsil Wien” у складі: А. Вагендрістеля (флейта і бас-флейта), Т. Шьона (бас-кларнет) і К. Нішії (фортепіано).

Міжнародний фестиваль класичної музики „Сіверські музичні вечори”, присвячений творчості російського композитора С. Рахманінова тривав у Чернігові до 2 квітня за участю музикантів з України, Росії та США. Почесним гостем був О. Єрмаков – директор музею Рахманінова у с. Іванівка Тамбовської області (РФ).

Творчість відомих музикантів сучасності представив IV Міжнародний фестиваль музичного мистецтва „Музика без меж” у Дніпропетровській консерваторії ім. М. Глінки. Серед них – професор Дрезденської вищої школи музики ім. К. Марії фон Вебер С. Реті (флейта, Франція); професор Вищої школи музики в Женеві та Вищої школи мистецтв у Берні Д. Северін (віолончель, Швейцарія); професор Женевської консерваторії С. Островський (скрипка, Швейцарія); лауреат міжнародних конкурсів О. Сумм (Франція); доцент Московської державної консерваторії ім. П. І. Чайковського, заслужений артист РФ О. Тростянський (скрипка, РФ); доцент Московської консерваторії ім. П. Чайковського В. Попругін (фортепіано, РФ) та професор Московської державної консерваторії ім. П. І. Чайковського, заслужений артист РФ В. Шиша (валторна, РФ). У програмі фестивалю звучали твори: В.-А. Моцарта, Л.-Е. Ларссона, Р. Шумана, П. І. Чайковського, К. Рейнеке, О. Бьоме, Р. Глієра, М. Шнайдера

та ін. У рамках фестивального дійства відбулися майстер-класи відомих музикантів для студентів Дніпропетровської консерваторії.

33 хори і 40 вокальних колективів з різних регіонів України, Вірменії, Грузії, Молдови, Нігерії, Польщі, Румунії, Чехії змагалися у Тернополі за звання найкращих на I Європейському фестивалі-конкурсі духовної пісні „Я там, де є благословення”.

Італійський органіст Л. Масалья, російський піаніст О. Набіулін та польський органіст, диригент та композитор Г. Грубба брали участь у XX Міжнародному фестивалі органної і камерної музики „Organum” у Сумах. Загалом відбулося 7 концертів, які пройшли у залі Сумської обласної філармонії та Театрі для дітей і юнацтва.

За кордоном

Артисти балету Національної опери України (35чол.) вперше взяли участь в усіх гала-концертах XII Міжнародного фестивалю балету „Dance Open”, що проходив з 18 по 22 квітня у Санкт-Петербурзі (РФ). Також вперше в журі IV Міжнародної балетної премії „Dance Open” разом з легендарними хореографами Х. ван Маненом і Д. Доусоном був заслужений артист України Д. Матвієнко (Національна опера України).

Театральні фестивалі

В Україні

З 20 по 26 квітня в Києві пройшов I Фестиваль Актуального Українського Театру. У його рамках – покази вистав із США, Франції, України та РФ, проведення низки творчих вечорів акторів, режисерів, музикантів і поетів, організація виставок сценографії та графіки театральних художників, майстер-класи для молодших акторів, демонстрація можливостей комп’ютерних технологій в сучасному театрі.

Молодіжні театри міст України, РФ та Білорусі взяли участь XXI Міжнародному фестивалі молодіжних театрів „Рампа”, що проходив з 22 по 26 квітня у Дніпропетровському російському драматичному театрі ім. М. Горького. На суд глядачів було представлено комедії, трагікомедії, трагіфарс, трагікомічна буфонада, кримінальна комедія та детектив, драма і ретро-колаж.

Гастролі

В Україні

12 квітня у Національній філармонії України відбувся гала-концерт, присвячений 200-річчю від дня народження італійського композитора Дж. Верді „Гала-Верді”. На початку вечора Міністр культури України Л. Новохатько вру-

чив почесні грамоти Кабінету Міністрів України Послу Італії в Україні Ф. Романо і директору Італійського інституту культури в Україні Н. Ф. Баллоні за значний вклад у розвиток співробітництва між нашими країнами. Цей захід відкрив цикл концертів „Золоті сторінки італійської музики” – українсько-італійський мистецький проект, який передбачає спільну організацію Італійським інститутом культури та Національною філармонією України близько 10 концертів протягом 2013 року.

У Національному будинку органної та камерної музики за підтримки Італійського інституту культури та Посольства Італії ансамбль „The Rocket Symphony” (РФ) представив міжнародний музичний проект „Код Вівальді”. Прозвучала музика італійського бароко, зокрема, музиканти виконали на автентичних музичних інструментах твори Дж. Фрескобальді, Г. Уччелліні, Б. Паскуїні, А. Кореллі, А. Вівальді та ін.

До 100-річчя від дня народження польського композитора В. Лютославського за підтримки Міністерства культури і національної спадщини Польщі, Польського Інституту в Києві у Колонному залі ім. М. Лисенка Національної філармонії України відбувся концерт „Лютославський – 2013” за участю Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру України (диригент – Р. Ревакович, Польща) та солістів – Б. Білінської (фортепіано, Польща), О. Пасічника (сопрано, Польща).

У Національному палаці мистецтв „Україна” в рамках 20-річчя співпраці між українською та австрійською столицями, за підтримки мера Відня М. Хойплема та Надзвичайного та Повноважного Посла Австрійської Республіки в Україні В.-Д. Хайма відбувся концерт Віденського філармонійного оркестру. У виконанні 85 віртуозів звучали твори Ф. Шуберта та Й.Брамса, диригував М. Т. Томас (США). Склад оркестру – інтернаціональний (музиканти з різних країн), зокрема, серед солістів піаніст Ю. Бронфман (РФ).

На цій же сцені гастролювали: Н. Катамадзе та гурт „Insight” (Грузія); К. Норман (Велика Британія); танцювальний колектив „Lord of the Dance” (Ірландія); ансамбль „Вогонь Анталії” під керівництвом М. Ердогана (Туреччина).

Театр

В Україні

У Києві відбулися вистави Тбіліського театру ім. Шота Руставелі (Грузія) під керівництвом Р. Стуруа. На сцені Національного академічного драматичного театру ім. І. Франка було показано вистави „Солдат, Любов, Охоронець і ... Президент” за п'єсою Л. Бугадзе та „Сезон полювання” за п'єсою Т. Чіладзе.

Санкт-Петербурзький академічний театр балету під керівництвом Б. Ейфмана (РФ) презентував на сцені Національної опери України виставу „Онегін” за романом у віршах „Євгеній Онегін” О. Пушкіна на музику П. Чайковського.

Московський Незалежний Театр (РФ) показав у Київському національному академічному театрі оперети виставу „Собачье сердце” за повістю М. Булгакова, у якій брали участь В. Стеклов, Д. Шаракоїс та ін.

У Чернівецькому академічному обласному українському музично-драматичному театрі ім. О. Кобилянської вперше виступили артисти Будапештського театру оперети (Угорщина) з виставою „Сільва” угорського композитора І. Кальмана. Оперета йшла угорською мовою, але найвлучніші репліки актори говорили українською.

Виставки

В Україні

З 26 квітня по 14 липня у столичному Національному спортивному комплексі „Олімпійський” триватиме найбільш повна і різнобічна пересувна виставка про італійського художника і вченого XV століття Леонардо да Вінчі – „Генійда Вінчі”. Виставка стала результатом спільної роботи австралійської компанії „Grande Exhibitions”, італійського фонду „Anthropos Foundation” і французького вченого інженера-оптика П. Котте. В експозиції представлено більше 60 макетів машин і механізмів, збудованих завдяки розшифровці записних книжок („Codicis”) Леонардо да Вінчі. Це прототипи сучасного танка, автомобіля, планера, вертольота, велосипеда, ваг, акваланга, кулемета й інші твори, що випередили свій час. Макети виготовлено за допомогою технологій і матеріалів, доступних в Італії XV століття (дерево, бавовна, мідь, залізо, полотна і мотузки). Також на виставці можна було побачити факсиміле та репродукції найбільш відомих картин Леонардо періоду Ренесансу, включаючи „Мону Лізу”, „Мадонну в скелях” і „Благовіщення”, „Даму з горностаєм”, збільшені анатомічні ілюстрації, начерки до „Битви при Анг'ярі” і тривимірне інтерактивне виконання „Темної вечері”, „Вітрувіанська людина” і скульптури „Кінь Сфорца”. У розділі „Секрети Мони Лізи” було представлено роботу французького інженера П. Котте, захоплення всього життя якого – вивчення картини „Мона Ліза”.

Під патронатом Посольства Іспанії в Україні у київській галереї „Щербенко Арт Центр” було представлено роботи художника І. Феррера під назвою „Колекція чудес”.

Посольство Королівства Марокко в Україні спільно з Міністерством ремісництва Королівства Марокко, „Maisondel' Artisan” Королівства Марокко та

Національним центром ділового та культурного співробітництва „Український дім” презентувало Другу експозицію Тижня марокканської культури та ремісництва в Києві (SMART 2013). На виставці площею 800 м² цього року було представлено різноманітні культурні продукти та ноу-хау досвідчених марокканських ремісників. Експозицію виставки було декоровано в марокканському традиційному стилі, гості заходу могли ознайомитись як з готовими виробами з кераміки, дерева, міді, кованого заліза, срібла, так і поспостерігати за роботою ювелірів, гравіювальників, майстрів з оброблення шкіри тощо.

У PinchukArtCentre продовжили свою роботу виставки: „Курча” – Д. та Д. Чепменів (живопис, фотографія, Велика Британія), „Agenticicedetcetera” Т. Оуслера (відеоскульптури, США).

Експозиція з живописних полотен і графічних аркушів московської художниці І. Терновської (РФ) експонувалася до 28 квітня в Центральному будинку художника Києва. Ця виставка охопила творчий період з 2002 року по 2013 рік.

За підтримки Посольства Угорщини в Україні й особисто Надзвичайного і Повноважного Посла Угорщини в Україні М. Байєра у Дніпропетровському художньому музеї пройшла виставка робіт угорського художника В. Вазареллі. Куратор експозиції Т. Чапей надав 140 робіт митця в жанрі оп-арт. З них 120 виконано в стереографії, 20 – інсталяції, зокрема робота „Космос”, яка 1982 року побувала на борту космічного корабля „Союз Т-6” і на космічній станції „Салют – 7”.

Художниця і мистецтвознавець з Москви (РФ) І. Горюнова представила у київській галереї „Парсуна” виставку ляльок серії „Іринейська цивілізація: Урожай”. Відвідувачі побачили колекцію авторських ляльок в одязі та обладунках так званої Іринейської цивілізації.

П'ятдесят плакатів німецького графіка, президента берлінської Академії мистецтв К. Штека представлено на виставці „Нічого не вирішено” у Муніципальній галереї в Харкові. У рамках виставки яку також буде показано у Києві, Одесі, Чернівцях і Львові, передбачено показ короткометражних фільмів від „InterfilmBerlin” та фотоконкурс.

Російський художник Н. Сафронов (РФ) у приміщенні Харківського обласного центру культури представив свою персональну виставку під назвою „Вибране”. До експозиції увійшли натюрморти, портрети, пейзажі, сюрреалістичні сюжетні композиції.

Міжнародна виставка печворку „Клаптики об'єднують світ!” відкрилась 12 квітня в культурному центрі „Арт-Вертеп” Дніпропетровська. На виставці

представлено колекцію лялькових ковдр, виконаних у різних техніках клаптикового шиття: трапунто, аплікація, печворк тощо. Представлено роботи 81 рукодільниці з 12 країн (Україна, РФ, Латвія, Литва, Естонія, Білорусі, Німеччина, Угорщина, Ізраїль, США, Франція, Бельгія).

Фотовиставки

В Україні

До 125-річчя з дня заснування Національного географічного товариства США в київському Національному музеї мистецтв Б. та В. Ханенків пройшла виставка, на якій було представлено 50 кращих фотографій з архівів журналу „National Geographic”: роботи С. Мак-Каррі (США), Д. Гудолл (Велика Британія) і ще кількох знакових фотографів, що публікували свої фотографії на сторінках „National Geographic”. Крім простого споглядання знімків, відвідувачі мали змогу дізнатися історію кожної з фотографій, побачити послідовність зображень, які майстер зняв до і після обраного кадру.

Книжкові виставки ,ярмарки

В Україні

11–14 квітня у Києві в рамках IV Київського Весняного міжнародного книжкового ярмарку „Медвін: Книжковий світ” пройшов найбільший європейський XXXV Міжнародний фестиваль професіоналів та любителів літературної фантастики „Єврокон – 2013”. Автори фантастики з різних країн Європи і США зібралися, щоб протягом чотирьох днів обмінятися досвідом. Основна концепція заходу – показати Європі Україну. Організатори провели велику програму російською, українською та англійською мовами. Серед учасників – гості з 21 країни, зокрема Австрії, Білорусі, Бельгії, Болгарії, Великобританії, Ірландії, Італії, Німеччини, Латвії, Норвегії, Польщі, Росії, Румунії, Словаччини, США, Фінляндії, Франції, Хорватії, Чехії, Швейцарії і Швеції. Зокрема, почесними гостями фестивалю були К. Пріст (Великобританія), О. Громико (Білорусь) та В. Панов (Росія). Також, помітною подією в рамках ярмарку „Медвін: Книжковий світ” була скайп-конференція з директором Інституту книжки Польщі Г. Гауденом „Книжкова реклама і пропаганда читання: досвід Польщі” і Перший фестиваль книжкової реклами „Клепка”.

У Луцьку відбулася презентація книги польського письменника В. Пестки „До побачення в пеклі”. Вона розповідає про складні українсько-польські відносини в роки Другої світової війни. Автор зібрав спогади громадян різних країн, які пережили війну та повоєнні лихоліття. Видання побачило світ українсь-

кою мовою завдяки в.о. Генерального консулу Республіки Польща в Луцьку К. Савіцкі.

За кордоном

У болгарських містах Софія та Мездра пройшли презентації книжок „Мездра–Конотоп – серце до серця” та „Герої з четвертої школи” конотопського журналіста, письменника та краєзнавця І. Лисого, а також низки поетичних збірок членів конотопського літературного об’єднання. У Софії їх презентація відбулася в рамках Днів української культури в Болгарії, зокрема під час поетичного вечора в залі Спілки болгарських письменників. В урочистостях взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Болгарія М. Балтажи, перший секретар Посольства України в Болгарії Я. Німечко, група українських поетів, серед яких Герой України, лауреат Національної премії ім. Т. Шевченка Д. Павличко.

Бібліотеки

В Україні

Коштом Посольства США в Україні в рамках програми „Інтернет для читачів публічних бібліотек” у Житомирській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. О. Ольжича відкрито Інклюзивний читальний зал для людей з інвалідністю.

З нагоди Всесвітнього дня книги та авторського права Чернівецька обласна наукова бібліотека ім. М.Івасюка за сприяння управління культури облдержадміністрації оголосила благодійну акцію „Українську книгу – українським дітям Румунії та Молдови”, яка тривала з 3 по 23 квітня. Мета акції – познайомити дітей україномовних населених пунктів Румунії та Молдови з кращими творами українських, у тому числі буковинських письменників, історією України, духовними та моральними цінностями українців.

Кіно

В Україні

Посольство Королівства Нідерландів в Україні, Голландський кіноінститут та Київський міжнародний кінофестиваль „Молодість” представили у Культурному центрі «Кінотеатр „Київ”» ІV Фестиваль голландського кіно „Летючий голландець”, який проходив під знаком Вінсента ван Гога: 30 березня виповнилося 160 років від дня народження художника. У програмі показу стрічки: „Галченя” (реж. Б. Кооле), „Знайомство з Фоккенами” (реж. Г. Проваас та

Р. Шрьодер), „Лотос” (реж. П. Сімонс), „Ефект доміно” (реж. П. ван дер Оест). Усі фільми програми демонструвалися мовою оригіналу з українськими субтитрами. Покази відбувалися також у Львові, Одесі та Харкові.

200 фільмів з 51 країни світу загальною тривалістю близько 44 години було представлено на II Київському міжнародному фестивалі короткометражних фільмів. В центрі уваги фестивалю була презентація стрічок з „не розкритих” країн та унікальна за своїм форматом кіношкола „Short Film School”. Паралельно з ретроспективними лініями глядачі мали змогу побачити безліч інших тематичних блоків, зокрема: блок політично-забарвленого кіно; фільми учасники міжнародних кінофестивалів із Канн, Санденсу, Венеціанського кінофестивалю та номінанти ВАФТА; блок фільмів „Darkside”, про світ паранормального, хоррор та детективний фільм в стилі нуар; блок фільмів з країн, у яких немає кіно – Мадагаскар, Албанія, Тайвань і Колумбія та багато іншого. Міжнародне журі, яке складалося з А. Мартіньйоні (Італія), Є. Перволовічі (Румунія/Франція) та Р. Бондарчука (Україна) обрали серед 22 конкурсних фільмів чотири найбільш гідні, між якими і розділилися нагороди: кращий фільм фестивалю – „Який прекрасний день!” Д. Хертцфельдта (США), за своєрідне сприйняття реальності і деконструкцію уваги персонажу; фільм „Дві пари курять під столом” Е. Вейри (Аргентина) був відзначений як краща режисерська робота, за абсурдні діалоги та сюрреалістичну атмосферу через заяву режисера про непричетність до сучасного суспільства; та дві особливі відзнаки журі – „День всіх святих” А. Терпінської (Польща), за чутливий і чуттєвий підхід до драматичної теми і „Артефакти міста” Ф. Шнайдера (Німеччина), за сильний і оригінальний персонаж, який втілює в собі відносність успіху та ціну, яку доводиться платити, щоб бути митцем. Головним майданчиком КМФКФ став кінотеатр „Кінопанорама”. Паралельно в науково-розважальному комплексі „Atmosfera 360” проходила вечірня програма фестивалю, в рамках якої демонструвався ряд спеціальних кіноблоків.

Фільм „Презумпція згоди” реж. Ф. Абдуллаєва (Росія–Таджикистан) взяв участь у Фестивалі українського артхаусного кіно, що проходив з 7 по 11 квітня у кінотеатрі „Кінопанорама”.

Французькі актори М. Жаке і Ж. Совестр провели для студентів театральних вишів Києва, Харкова та Миколаєва майстер-класи з мистецтва комедії ДельАрте. Вони представляли регіональний центр драматичного мистецтва (CRAD) міста Клермон-Ферран, який засновано 1940 року і який користується підтримкою місцевого муніципалітету. В Україну вони прибули на запрошення Театру на Жуках (м. Харків) в рамках проекту „Театральне вікно в Європу”,

який колектив почав два роки тому. Під час занять студенти познайомилися з персонажами комедії ДельАрте, їх характерами, змогли „приміряти” на себе пластичні і мовні характеристики образів, отримати навички роботи з масками.

За підтримки Посольства Іспанії в Україні та Київського міжнародного кінофестивалю „Молодість” у Києві, Львові, Одесі, Дніпропетровську, Донецьку, Харкові та Вінниці пройшов Тиждень іспанського кіно, на якому українським глядачам показали п'ять фільмів, відзначених на міжнародних кінофорумах – „Міцний сон” (реж Ж. Балагуеро), „Прибулець із космосу” (реж. Н. Вігалондо), „Немає спокою для нечестивих” (реж. Е. Урбізу), „Зморщечки” (аніматор І. Феррерас). Усі фільми фестивалю демонструвалися мовою оригіналу з українськими субтитрами.

У Києві, Одесі, Львові, Харкові та Донецьку проходив фестиваль „Тиждень австрійського кіно”. Глядачі змогли побачити стрічки молодих та перспективних режисерів, які брали участь в міжнародних кінофестивалях, добірку короткометражної анімації з 13 стрічок-переможниць найголовнішого в Європі фестивалю медіа-арту „ArsElectronica – 2012”. Зокрема: „Солдат Жаннет” (реж. Д. Хесля), „Кума” (реж. У. Даг), „Стіна” за романом австрійської письменниці М. Хаусхофер (реж. Д. Пелслер), „Іспанія” (реж. А. Саломоновіц). Кожен із 5 фестивальних показів розпочинався одним із трейлерів Австрійського міжнародного кінофестивалю „Viennale”, знятих у різні роки видатними кінорежисерами. Це короткометражки тривалістю всього в хвилину від Д. Лінча, А. Вірасетакула, К. Маркера, Ж.-Л. Годара і Л. Каракса. Всі фільми фестивалю демонструвалися мовою оригіналу з українськими субтитрами.

За кордоном

З 12 по 14 квітня у Лос-Анджелесі (США) проходив Універсальний багатокультурний фестиваль кіно – міжнародний фестиваль, в рамках якого, за сприяння Генерального консульства України в Сан-Франциско, Національна телекомпанія України репрезентувала український кінематографічний продукт з метою популяризації національної культури, традицій, історії нашої держави. Багаточисельній глядацькій аудиторії в рамках фестивалю українською стороною було запропоновано дві програми Національної телекомпанії України: документальний фільм „Незалежність. 7300 днів” та цикл коротких мультфільмів „Народна мудрість”, який і отримав приз за найкращий мультиплікаційний короткометражний фільм. Завдяки режисерам С. Ковалю та В. Задорожному в 50-серійному мультиплікаційному циклі ожили українські народні прислів'я та

приказки. Нагороду було вручено консулу Генерального консульства України в Сан-Франциско С. Албошину.

Картина режисера К. Муратової „Вічне повернення” була визнана „Кращим фільмом країн СНД і Балтії” на церемонії вручення XXVI Національної кінематографічної премії Ніка, яка проходила у Московському державному академічному театрі оперети (РФ).

Фільм „Ядерні відходи” українського режисера М. Слабошпицького, знятий у Чорнобилі, було нагороджено найвищою відзнакою – „Золотою медаллю Белграда” на ювілейному LXкінофестивалі документального короткометражного кіно в Белграді (Сербія). Цього року на одному з найстаріших в Європі конкурсів короткометражок змагалися 20 стрічок із країн Європи, Латинської Америки, Африки, Азії, Близького Сходу. Також ця стрічка (М. Слабошпицького „Ядерні відходи”) увійшла до короткого списку претендентів на „Жовтого Оскара” – головний приз Міжнародного кінофестивалю „UraniumFilmFestival” в Ріо-де-Жанейро (Бразилія).

15 квітня в рамках V Міжнародного кінофестивалю СРН: РІХ, який пройшов у Копенгагені (Данія) з 11 по 24 квітня, в кінотеатрі футуристичного копенгагенського Планетаріуму „Тіхо Браге” відбувся показ відреставрованої версії ключового для української кінематографії фільму О. Довженка „Земля” (1930) в супроводі етно-гурту „Даха Браха”.

Побратимські зв'язки

За кордоном

Покращенню побратимських відносин та налагодженню нових партнерських взаємин між Віднем і Києвом сприяли Дні Києва у Відні, що проходили у столиці Австрії. Протягом трьох днів українська столиця презентувала інвестиційні проекти та українську культуру. У рамках культурної програми у концертній залі „Stadthalle” відбувся виступ Національного академічного ансамблю танцю ім. П. Вірського. Артисти показали дванадцять номерів, серед яких такі відомі, як „Моряки”, „Закарпатські танці”, „Вишивальниці”, „Запорожці” та „Гопак” в постановці засновника ансамблю П. Вірського. На горі Леопольдсберг (Відень) відбулося урочисте відкриття пам'ятника українським козакам – визволителям Відня 1683 року. У церемонії відкриття пам'ятника, виготовленого українським скульптором В. Чепеликом, взяли участь Голова Київської міської державної адміністрації О. Попов, мер Відня М. Хойпль, Посол України в Австрії А. Березний, представники української громади, а також місцеві мешканці. У Віденському музеї „MOYA” було відкрито виставку мистецьких робіт

українських художниць з Києва Г. Криволап та З. Ліхачевої. Відомим фільмом О. Довженка „Земля“ було відкрито Дні українського кіно. У програмі – стрічки відомих українських кінорежисерів О. Довженка, С. Параджанова та Ю. Ілленка.

Голова Київської міськдержадміністрації О. Попов та Посол Федеративної Республіки Бразилія в Україні А. Ф. Круз-Де-Мелло в рамках перемовин обговорили питання поглиблення партнерських стосунків між двома столицями. Зокрема, посол Бразилії запропонував організувати у Києві справжній „Бразильський карнавал“, який продемонструє мистецтво, фольклор та всю культуру Бразилії. Провести фестиваль планується в травні 2014 року.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна,
редактор відділу
НАУІ Інформцентру з
питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування *І. Г. Піленко*

Підписано до друку 30.05.2013. Обл.-вид. арк. 1,25. Б/т. Зам. 54. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12